

AMŽINOJI ŠVIESA

Poetinė oratorija

Muzika Giedriaus Kuprevičiaus
Eilės Antano Jasmanto [Antano Maceinos]

Dirigentas Modestas Pitrenas

Režisierius Gytis Padegimas
Dailininkė Birutė Ukraitė

I. ATEINU

Pirmasis skaitovas

TAIP, TAIP! Kiekvieną naują rytą
Kaip kūdikis, spurdėdamas džiaugsmu,
Pamiršt imu,
Kad tyloje senų namų
Pavytusiū lapu nukrito
Lyg paskutinė šio rudens šalna
Sunkios prasmės pilna
Būtis mana.

Antrasis skaitovas

Iš nebūties plačių kraštų
Aš vis grįžtu
Taku apžėlusiu ir pamirštu,
Kad jau ruduo prie mano durų;
Visi keliai pabjuro,

Išskristi paukščiai pasikėlė,
Menkutė saulės valandėlė
Su vėju lekiančiais padangėm debesiais
Praeis,
Kaip daugelis jau mūs praėjo
Su tuo pačiu benamiu vėju,
Nors niekas neskubėjo.

Trečiasis skaitovas

Ir man, ko man skubėti?
ant žibančios naktinės parugės
Pavargęs laikas atsisės
Ir palūkės.
Rytuos aušra jau pradeda drebėti,
O gal tai aš drebu?
Gal mes abu
Nuo ilgo nemigo naktų išbalę?

Ketvirtasis skaitovas

Žiūrėk, ten pas Aukščiausią Valią,
Drabužiais išėiginiais pasirėdę,
Visi jie tyliai sėdi
Kaip nuotakos vestuvių vežime.
Ir mes eime
Abu sykiu. Ruduo prie mūsų durų.
Visi keliai pabjuro.
Blyški aušra pro debesis iš lėto švinta,
O ant laukų jau drungnas rūkas sėda.
Ir j pėdą,

Juodoj rugienoje giliai išmintą,
Jau paskutinis lapas krinta.

Iš rinkinio „Gruodas“

II. STEBIU

Choras ir mušamieji

Pabudėki šią naktelę
prie manęs!
Trumpą naktį. Štai jau keli
Rytuose laukų kalneliai
Kepuraites ugnines.
Rįšk žirgelį žibaodį
Prie tvoros!
Svyri jovarai pasodėj,
Kurtai zuikelius nulodė,
Kerdžiaus ragas dar negros.
Kur tu josi? Kyla rūkas
Pabaliais.
Apkabinki ir pabūki,
Kol aušrinė auksapūkė
Beržynėlin nusileis!

Iš rinkinio „Gruodas“

III. KOVOJU

Sopranas ir orkestras

Atsibuski! Kelias žaros.
Žemė šypsėnos pilna.
Tavo lūpos prasidaro.
Ne, ne lūpos! Kelias žaros.
Žaros – tavo šypsena.

Atsibuski! Tuoj už balų
Klykus paukščiai uždainuos.
Tavo rankos taip išbalo.
Ne, ne rankos! Tai už balų
Blykšta žaros vandenuos.
Atsibuski!

Iš rinkinio „Klajūnas“

IV. AUKOJUOS

Choras ir orkestras

Kažkur vargonai tarsi groja,
Kažkur lyg varpas dindi,
Ak, tai vaidenas!
Tai mano būgnininkas senas
Iš lėto trepsi koją
Į kietą grindį.
Ir valanda jo štai atėjo:
Ir sėdi jis – ne ten tarp jų,
Tarp mūsų, tarp mūsų dviejų,
Tarp jos ir tarp manęs –
Ir lieja džiaugsmą tarsi vyną
Ir klykiančias minias
Šokdina.
Tai jis.
Tai jis tas trečias!
Tai liūdesys,
Tas pirmutinis mūsų svečias.

Iš rinkinio „Gruodas“

V. ŠAUKIU

Trimitininkas solo, Sopranas ir orkestras

Obels šakelė taip traputė!
O tu supies, supiesi, žiede.
Saulėtekiu apsvaigę paukščiai kliedi;
Ir pievos šypsosi, rūkus nupūtę,
Ir tu supies, supiesi, žiede.
Tik ta obels šakelė taip traputė...
Nulūžęs merdėsi ant mano stalo
Sidabro vazoj lyg baltam karstely.

VI. MYLIU

Bosas ir orkestras

Maža mūsų sesuva. Krūtų neturi.
Tai ką sakysime piršliams?
Ir kas išeis pas ūžiantį palydų būrį,
Kai jau kieme sutems?
Ji dar maža. O namas jau sužiuro
Svetingos puotos žiburiuos.
Bet meilė ne mirtis: jinai prie durų
Kantri palūkuriuos.
Tik kas ten straksi tarsi vienametis
Kalnų ožiukas takeliu?
Veidai – šermukšnis, rudenį numetęs
Lapus ant mūsų kelių.
Jos akys – tarsi akmenys žerėtų
Lengvučio žiedo sidabre.
Plaukai – tamsi, viršūnių žiburėtų
Saulėlydžio giria.
Maža mus sesuva. Dar nesužiuro
Jos krūtys šilko mezginiuos.
Bet meilė kaip mirtis: jinai prie durų
Godi nestoviniuos.

Choras

Ar nuskubant nematėt jos?
mažos papievių klajūnėlės?
Anksti, labai anksti ji šiandien kėlės.
Jos plaukuose lašai rasos.
Argi nematėt jos?

Iš rinkinio „Gruodas“

VII. KELIAUJU

*Skaitovai pradeda, įsijungia sopranas, bosas,
choras*

Ilgai klajojom,
Ilgai klajojom ir ieškojom
Vartelių vynuogynuos.
Tu pavargai ir, galvą nusvarinus,
Ties temstančių kalnelių kojom
Ilsėtis išėjai.
Pjovėjai jau namo
Iš tolo šaukias,
Ir mes jau grįžtame visi
Kaip paskutinės bitės sunkios.
Tai prisisunkus
Kalnų varpelių žemė aidi
Lyg kopyltėlė.
Ji tuoj nutils. Naktis jau pasikėlė.
Kaip blyškūs želmens žvaigždės kalas
Pro lengvą dylančių padangių šydą.
Toli. Labai toli dar
Mūs klajonių galas...

Iš rinkinio „Gruodas“

VIII. TIKIU

Trimitininkas. Vėliau orkestras.
Pirmasis skaitovas

Sugrojo ragas girios vidury...

Sopranas

Mažutis mano Dievulėli!
Kodėl toks nusiminęs rymai?

Antrasis skaitovas

Sugrojo ragas girios vidury...

Bosas

Tik pažiūrėk: tie mūs arimai
Aplinkui taip gražiai sužėlę...

Trečiasis skaitovas

Sugrojo ragas girios vidury...

Sopranas

O ant kelių balutės spindi
Lyg veidrodeliai.

Sopranas ir bosas

Kaip dūmas kils tuoj vasarojus,
Kvėpės kaitra įsidienojus...

Ketvirtasis skaitovas

Sugrojo ragas girios vidury...

Solistai ir choras

Ar ką gražesnio būtum išrymojęs,

Mažutis mano Dievulėli?

Iš rinkinio „Ir niekad ne namolei“

IX. AMŽINOJI ŠVIESA

Pusnynėlis čia, ne kapas.
Tai nedūsauk! Baltutėliai
Šerkšno sodai tokie trapūs.
Rytmetis. Visi čia miega.
Jei pravirktum, tuoj nubirtų
Tie maži stogeliai sniego.
Pusnynėlis čia, ne kapas.
Naktis nusilenkė. Ateina Rytas.

Iš rinkinių „Gruodas“ ir „Ir niekad ne namolei“

X. ATGNIAUŽTĄ DELNĄ PRADARAU

Pirmasis skaitovas

Naktis nusilenkė. Ateina Rytas.
Ir tu atgniaužtą delną pradarai.
Aloe varva pumpurai,
Grumsteliais nusigandę ritas,
Ir obels drobule tava vyniojas...
Naktis nusilenkė. Ateina rytas.
Ir tu atgniaužtą delną pradarai.

Antrasis skaitovas

Naktis nusilenkė. Ateina rytas.
Ir kils giesmė lyg vyturėliai,
Upeliai užaus ir skardens,
Kad iš numirusio akmens
Kalnelių šypsenoj mums prisikėlei.
Naktis nusilenkė. Ateina rytas.
Ir tu atgniaužtą delną pradarai.

Trečiasis skaitovas

Ak, rytmečiai tie tolimieji,
Kada plačiai, kaip vandenys giesmė laukus užlieja
Ir bokšte prikelia ošimą ilgą ilgą.
Kaip mūs laukų grumsteliai žiburėti –
Ne, ne! kaip paaukuotos tavo rankos blizga!

Ketvirtasis skaitovas

Bet kur dabar tu gyveni,
Kur šiandien gyveni Tu, mano Dieve?
Iš reto dilo tavo žingsniai skaudūs,
Kaip tąsyk tuo keliu.
Ir užianti minia nustojo gaudus.
Naktis nusilenkė. Ateina rytas.
Ir tu atgniaužtą delną pradarai.

Trimitininkas, smuikininkas, solistai, choras

CODA

Susirinkom dar kiek pabūti, visi, visi čia mes
kartu...

Iš rinkinio „Gruodas“

Solistai ir atlikėjai:

*Ona Kolobovaitė / Liudas Mikalauskas / Vilhelmas
Čepinskis / Valerijus Ramoška / Egidijus Stancikas /
Kauno valstybinis choras – meno vadovas ir
dirigentas Petras Bingelis / Kauno simfoninis
orkestras / Videoinstaliacijos Simonas Glinskis*

*Premjera numatoma 2011 sausio 13 d. Kauno sporto
halėje 18:00. Trukmė ~1h 10’*